

๐๓๖ การประเมินความเสี่ยงการทุจริตประจำปี

รายงานการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕
สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้ดำเนินการประเมินคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานของหน่วยงานภาครัฐ (Integrity and Transparency Assessment : ITA) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ โดยมีกลุ่มเป้าหมายเป็นหน่วยงานภาครัฐทั่วประเทศ เพื่อให้หน่วยงานที่เข้าร่วมการประเมินฯ ได้รับทราบคุณลักษณะและสถานการณ์ดำเนินงานในด้านคุณธรรมและความโปร่งใส เพื่อใช้เป็นข้อมูลประกอบการปรับปรุงแก้ไขและพัฒนาหน่วยงานภาครัฐทุกแห่งให้มีคุณธรรมและความโปร่งใสในการดำเนินงานภายใต้มาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศและเพื่อขับเคลื่อนให้หน่วยงานภาครัฐมีผลการดำเนินงานบรรลุซึ่งเป้าหมายที่กำหนดไว้ในแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นการต่อต้านการทุจริตและประพฤติมิชอบ (พ.ศ. ๒๕๖๑ - ๒๕๘๐)

๑. วัตถุประสงค์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

มาตรการป้องกันการทุจริตสามารถจะช่วยลดความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดการทุจริตในองค์กรได้ ดังนั้น การประเมินความเสี่ยงด้านการทุจริต การออกแบบและการปฏิบัติงานตามมาตรการควบคุมภายในที่เหมาะสมจะช่วยลดความเสี่ยงด้านการทุจริต ตลอดจนการสร้างจิตสำนึกและค่านิยมในการต่อต้านการทุจริตให้แก่บุคลากรขององค์กรถือเป็นการป้องกันการเกิดการทุจริตในองค์กร ทั้งนี้ การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กรจะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่า การดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่เกิดการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่นหรือหากเกิดความเสียหายขึ้น ก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มี การนำเครื่องมือประเมินความเสี่ยงมา

วัตถุประสงค์หลักของการประเมินความเสี่ยงการทุจริต : เพื่อให้หน่วยงานภาครัฐ มีมาตรการระบบ หรือ แนวทางในการบริหารจัดการความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต ซึ่งเป็นมาตรการป้องกันการทุจริตเชิงรุกที่มีประสิทธิภาพต่อไป

๒. ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริต

ปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญกำหนดขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริตในด้านความเสี่ยงการทุจริตในความโปร่งใสของการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่

๓. การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

สำนักงานคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริต (สำนักงาน ป.ป.ช.) ได้ออกประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ไว้ เพื่อให้เจ้าพนักงานของรัฐได้ยึดถือเป็นหลักเกณฑ์ในทางปฏิบัติแล้ว แต่เนื่องจากเจ้าหน้าที่ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่มาปฏิบัติงานใหม่ อาจไม่ทราบถึงวิธีการปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ดังกล่าวในบางกรณีได้ ซึ่งอาจส่งผลให้มีการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์ของคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ และอาจถือได้ว่ามีความเสี่ยงที่จะเป็นการทุจริตโดยไม่เจตนาได้

จากการประเมินความเสี่ยงเพื่อป้องกันการทุจริต สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ เพื่อประเมินระดับการรับรู้หลักเกณฑ์และหรือวิธีการปฏิบัติเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าหน้าที่สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญที่ปฏิบัติงานมาแล้วไม่เกิน ๕ ปี พบว่า โดยรวมมีการรับรู้อยู่ในระดับรับรู้มากซึ่งมีค่าคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ ๓.๗๓ และเมื่อวิเคราะห์ค่าความเสี่ยงพบว่ามีความเสี่ยงอยู่ในระดับ ๓ (ระดับต่ำ) ดังตารางต่อไปนี้

โอกาส/ความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	โอกาส	ผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง
การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา	Unknown Factor	๑	๓	๓ (ระดับต่ำ)

๔. มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง

๔.๑ กำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

๔.๒ ประชาสัมพันธ์ให้เจ้าหน้าที่ของสำนักงานศาลรัฐธรรมนูญทราบถึงแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับหลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา

ปัจจัยการรับรู้และเกณฑ์การประเมินการรับรู้ต่อการป้องกันการทุจริต ปี 2565

กลุ่มงานตรวจสอบภายใน สำนักงานศาลรัฐธรรมนูญ

ปัจจัยการรับรู้	เกณฑ์การรับรู้				
	น้อยที่สุด = 1	น้อย = 2	ปานกลาง = 3	มาก = 4	มากที่สุด = 5
1. พระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต พ.ศ. 2561 มาตรา 128 ห้ามมิให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้ได้รับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ใดนอกเหนือจากทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันควรได้ตามกฎหมาย กฎ หรือข้อบังคับที่ออกโดยอาศัยอำนาจตามบทบัญญัติแห่งกฎหมาย เว้นแต่การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาตามหลักเกณฑ์และจำนวนที่คณะกรรมการ ป.ป.ช. กำหนด	การรับรู้มากที่สุด	การรับรู้น้อย	การรับรู้ปานกลาง	การรับรู้มาก	การรับรู้มากที่สุด
2. ประกาศคณะกรรมการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ เรื่อง หลักเกณฑ์การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาของเจ้าพนักงานของรัฐ พ.ศ. 2563	การรับรู้มากที่สุด	การรับรู้น้อย	การรับรู้ปานกลาง	การรับรู้มาก	การรับรู้มากที่สุด
3. "การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยา" หมายความว่า การรับทรัพย์สิน หรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากบุคคลที่เห็นกันในโอกาสเทศกาลหรือวันสำคัญ และให้หมายความรวมถึง การรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ในโอกาส การแสดงความยินดี การแสดงความขอบคุณ การต้อนรับ การแสดงความเสียใจ หรือการให้ทานมรรยาทที่ถือปฏิบัติกันในสังคมด้วย	การรับรู้มากที่สุด	การรับรู้ปานกลาง	การรับรู้ปานกลาง	การรับรู้มาก	การรับรู้มากที่สุด
4. "ประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้" หมายความว่า สิ่งที่มีมูลค่าได้แก่ การลดราคา การรับค่าบริการ การรับบริการ การรับค่าบริการ หรือสิ่งอื่นใดในลักษณะเดียวกัน	การรับรู้มากที่สุด	การรับรู้ปานกลาง	การรับรู้ปานกลาง	การรับรู้มาก	การรับรู้มากที่สุด
5. เจ้าพนักงานของรัฐจะรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยธรรมจรรยาได้ดังต่อไปนี้ 5.1 ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้จากผู้ตั้งซึ่งมีชุกชีที่ราคาหรือมูลค่าในการรับจากแต่ละบุคคล แต่ละโอกาสไม่เกินสามพันบาท 5.2 ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่การเห็นเป็นการให้ในลักษณะให้กับบุคคลทั่วไป	การรับรู้มากที่สุด	การรับรู้ปานกลาง	การรับรู้ปานกลาง	การรับรู้มาก	การรับรู้มากที่สุด

ปัจจัยการรับรู้	เกณฑ์การรับรู้				
	น้อยที่สุด = 1	น้อย = 2	ปานกลาง = 3	มาก = 4	มากที่สุด = 5
6. การรับรู้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ที่ไม่เป็นไปตามหลักเกณฑ์หรือมีราคาหรือมีมูลค่าต่ำกว่าที่กำหนด ซึ่งเจ้าพนักงานของรัฐได้รับมาโดยมีความจำเป็นอย่างยี่งที่ควรรับรู้เพื่อรักษาไม่ตรี มิตรภาพหรือความสัมพันธ์อันดีระหว่างบุคคล เจ้าพนักงานของรัฐผู้รับต้องแจ้งรายละเอียดข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการรับรู้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นต่อหัวหน้าส่วนราชการ ผู้บริหารสูงสุดของรัฐวิสาหกิจ หรือผู้บริหารสูงสุดของหน่วยงานอื่นของรัฐ สถาบัน หรือองค์กรที่เจ้าพนักงานของรัฐผู้รับสังกัดภายในสวามิภักดิ์นับแต่วันที่ได้รับสิ่งนั้นไว้ เพื่อให้วินิจฉัยว่ามีเหตุผลความจำเป็น ความเหมาะสม และสมควรที่จะให้เจ้าพนักงานของรัฐผู้รับรับทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดนั้นไว้รับเป็นสิทธิของตนเองหรือไม่	การรับรู้ที่น้อยที่สุด	การรับรู้ที่น้อย	การรับรู้ปานกลาง	การรับรู้มาก	การรับรู้มากที่สุด
7. หลักเกณฑ์การรับรู้ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดอันอาจคำนวณเป็นเงินได้ของเจ้าพนักงานของรัฐใช้บังคับกับผู้ซึ่งพ้นจากการเป็นเจ้าพนักงานของรัฐมาแล้วไม่ถึงสองปีด้วย	การรับรู้ที่น้อยที่สุด	การรับรู้ที่น้อย	การรับรู้ปานกลาง	การรับรู้มาก	การรับรู้มากที่สุด

การประเมินความเสียหายเพื่อป้องกันอุบัติเหตุ

ที่	หัวข้อ	ระดับการรับรู้					N	ค่าเฉลี่ย	ร้อยละ	SD	เกณฑ์การประเมิน
		5	4	3	2	1					
1	แบบสอบถามข้อที่ 1	16	27	20	0	0	63	3.94	78.73	0.75	มาก
2	แบบสอบถามข้อที่ 2	9	22	23	9	0	63	3.49	69.84	0.91	ปานกลาง
3	แบบสอบถามข้อที่ 3	19	29	11	4	0	63	4.00	80.00	0.85	มาก
4	แบบสอบถามข้อที่ 4	12	27	20	3	1	63	3.73	74.60	0.88	มาก
5	แบบสอบถามข้อที่ 5	19	27	16	1	0	63	4.02	80.32	0.79	มาก
6	แบบสอบถามข้อที่ 6	10	23	25	4	1	63	3.59	71.75	0.88	มาก
7	แบบสอบถามข้อที่ 7	9	18	25	6	5	63	3.32	66.35	1.08	ปานกลาง
รวม		94	173	140	27	7	441	3.73	74.51	0.88	มาก

